

A TENGERPART

NAPILAP.

VII. évfolyam.

FIUME, kedd 1910. március 22.

65. szám

Szerkesztőség és kiadóhivatal (telefonszám 229.)
Viaio dell' Ospedale, Wurzer ház I. emelet.

Előfizetési ár:

Egész évre . . . 24 kor. Negyedévre . . . 6 kor.
Félévre . . . 12 kor. Egy hónapra . . . 2 kor.

HIRDETÉSEKET

kiadóhivatal mérsékelt áron számít.

Nyomda telefonszáma (sürgős esetekben) 932.

Egyes szám ára 6 fillér.

Hivatalos hirdetések 6 hasábos petit sorja 40 fillér.

A munkás mint tőkés.

Az az ellentét, amely a munkaadók és munkavállalók között emberemlékezet óta fennáll, egyhamar nem lesz elsimítható. Ez érdekellentétekből kifolyólag a jövőben mindig és minden körülmények között lesznek surlódások, amelyeknek felületét minél kisebbre összeszorítani a szociális jövő egyik legfontosabb feladata. Tudjuk, hogy ezerféle próbálkozásokkal kísérlették már meg e surlódások káros hatásának csökkentését. Ismeretesek mindazon szociális izü ujtások, intézmények, amelyeket a modern nyugati államokban: Amerikában, Ausztrália államaiban és New-Seelandban honosítottak meg és a melyekkel sikerült is némi tekintetben, a már-már tarthatatlan állapotokkal szemben, némi enyhítést megteremteni. De azért egyre olvashatunk bojkottokról, kizárásokról, sztrájkokról, szabotázsról és amerikázásról stb. szóval oly munkaalkötésekről, amelyek mind, mind igen retrogád hatásuk a munkateljesítmény megszabása és általában az ipar fejlődése szempontjából.

A modern szociológusok folyton újabb és újabb problémák megfejtésén törik a fejüket, s mindegyiknek az a célja, hogy a dolgozó tömeg százezreit a közvetlen anyagi érdek erős kötelékével hozzákössék a produktív ipari munkához, hogy nekik munkájuk teljesítménye arányában biztosítsák a megélhetést.

Sokan a szervezetekre rá szeretnék olvasni, hogy ezek pusztán a munkások anyagi vonatkozású érdekeit szolgáló egyesületek, amelyek a politikával nem igen sokat törődnek. Am ez teljesen helytelen teória, mert valójában a dolog úgy áll, hogy ma párt és szervezet oly elválaszthatlanul, szívesen összefüggő egyet képeznek, amely már konstrukciójánál fogva sem bontható részeire. Az emberek szervezetbe gyömöszölve is csak emberek maradnak és nem képeznek olyan tömeget, mely anyagi érdekeit el tudná választani ideáljaitól. Így történik azután meg, hogy a munkásszervezetek politikai fantómok kedvéért elhanyagolják a munkások anyagi boldogulásának előmozdítására vonatkozó legfontosabb feladatukat.

Ezt fel kezdni ismerni már maga a munkás is, azért halad ma viágszerte olyan nehezen a szervezkedés ügye.

Igy mig pl. Ausztriában csak 502.000 munkás van szervezve, tehát az összmunkásságnak alig 22 százaléka, addig Németországban ez a hányad már csak 16 százalékot tesz, a legutóbb megejtett számítás szerint, abban a Németországban, amely a szocialisztikus tekintetekben talán legjobban van kifejlődve. E százalékhányadokban is négy-öt-féle szervezett munkássággal találkozunk, akik nemcsak sok tekintetben nem értenek egyet, hanem egyenesen ellenséges lábon állanak egymással szemben. Érdekes, hogy Németországnak 14 millió

teljesen szervezetlen munkása van, tehát olyan, aki szervezetekről egyáltalán nem is akar tudni és akikkel szemben a szervezetek két és fél-milliónyi tömege elenyésző. Ez a két és fél-millió munkás évenként — persze ipari béke idejéről beszéltünk — kb. 50 millió márkát ad össze, amely nagy, hatalmas tőkét azonban nem helyesen használják fel, hanem a kezelési stb. költségeken felül, mindenféle oly célokra fordítják amelyek tulajdonképen nem is annyira a munkások érdekét szolgálják, hanem inkább azt a bizonyos illuzionisztikus szocialista teóriát, amelyből végeredményben bizony a munkásoknak nem marad semmi más meg, mint épen csak az — illuzió.

Igy csak természetes, hogy Németországban szintén magától vetődött fel az eszme, hogy ezt az évi 50 millió koronát produktív célokra kellene fordítani. Még pedig — nálunk milyen hihetetlenül hangozó idea — ott azt tárgyalják, hogy ezzel az évi 50 millió koronával nem lehetne-e a munkást a saját-érdekében hozzáfűzni az ipari munkához. Röviden, nem lehetne-e ezt az összeget a tőzsdén jegyzett, tehát fixáru nagyipari részvényekbe fektetni; a miáltal a munkás az ipari termelés körébe kerülne. Így aztán a munkás az egyes vállalkozások prosperálását nemcsak a maga munkájának legjobb érvényesítésével igyekeznék előmozdítani, hanem egyben óvakodnék attól, hogy alapos indok nélkül holmi oktalanul felidézett sztrájkokba, vagy más egyéb munkamegakasztásokba belemenjen. Az eszme maga kiforralatlan nem is lehet egy ily rövid cikk hivatása, ily nagy horderejű problémának részletes taglalása, de a kérdés elég érdekes, elég fontos és talán eléggé kecsesítő perspektívájú is ahhoz, hogy vele behatóan foglalkozzunk, azt a tudomány, a tapasztalat és a gyakorlat retortáin keresztül bocsájtva, a megvalósuláshoz közelebb vigyük. Ily módon nemcsak az ipari béke bizonyos kontinuitása biztosítható, hanem a munkásságot még ezenfelül bizonyos gazdaságos ökonomiára is lehetne szoktatni és munkaképtelensége esetére aggkorában bizonyos kamatjövdelemben lehetne részesíteni.

Tudjuk, hogy a munkaadók egy része része talán fájni fog attól a gondolattól, hogy vállalatának mintegy társa legyen a munkása, akinek ily módon még talán idővel bizonyos beleszólása is lehet az ügyek intézésébe, de hiába, modern szelek fujdogálnak és a modern ár ellen uszni hiába való próbálkozás, mert ez az ár nemcsak magával ragadja az embereket, az eseményeket és a fejlődést, de el is nyeli, megsemmisíti azt, aki ellene szegül. Ez már így van és ezzel modern embernek, ki halad a korral és annak szellemével, meg kell alkudnia. Sok nagy némethoni vállalkozásnál már nemcsak megpróbálták, de be is vezették azt, hogy akár a munkásság összességét, akár a szervezeteket biztosították a haszonrészesedésben.

Sok helyen ez intézményt egyenesen nagyszerű eredménnyel honosították meg. Csak ezen a nyomon haladva, fogjuk megtalálni a munkásságban azt a feltétlenül biztos védőbástyát, amely nélkül a termelés szempontjából nélkülözhetetlen erő egy jó része meddő harcokra pazarlódik el.

Az a legideálisabb idealizmus, amelynek alapja a realitás. A realitást pedig minden frázis mellőzésével egyedül csak az érdekek kielégítésében találjuk. Ha a munkásságnak is érdekében fog állani, hogy a vállalat felvirágozzék, akkor vége lesz az áldatlan ipari egyenetlenség szülte folytonos küzdelmeknek, harcoknak, és akkor vállvetett munkával foghatunk iparfejlesztésünk modern szellemben való kiépítéséhez.

UJDONSÁGOK.

— **Személyi hírek.** Mester Sándor, a Pesti Napló felelős szerkesztője és Lakatos László, a Pesti Napló politikai munkatársa pénteken Fiuméba érkeztek s ma rövidebb tartózkodásra Cattaroba utaztak.

Thallóczy Lajos, a közös pénzügyminiszterium osztályfőnöke tegnap Bécsből Fiumén át egészségének helyreállítására Metkovichba utazott.

Décsy Zsigmond, a Curia tanácselnöke tegnap este családjával együtt Fiuméba érkezett. A pályaudvaron Pancera István táblai bíró fogadta. Décsy még az este Abbaziába utazott, ahol hosszabb időt fog tölteni.

— **Haverda Mariska Fiumében.** Szombat este óta érdekes vendége van Fiumének. Ugyanis Haverda Mariska, a nagy felitűnést keltett szabadkai bünper közérdeklődésben állott szép asszonya Budapestről Fiuméba érkezett, hogy innen folytassa útját a délvidék felé. A Viale Deák egyik előkelő szállodájában szállott meg Haverda Mariska s a legnagyobb visszavonultságban akarta eltölteni tovább utazása előtti idejét. Az elegáns szőke asszonyt azonban hármennyire is titkolózott, felismerték s az utcákon mindenütt kíváncsi és érdeklődő pillantásokkal találkozott a „szép Mariska.” Munkatársunk a Via del Governo egyik cukrászdájában találkozott a szép asszonnyal, ahol ebéd utáni fekete kávéját fogyasztotta el sűrű egyiptomi cigaretta füstbe burkolózva. A szép Mariska rendkívül meglepődött, hogy az újságírók itt is ráakadtak s első pillanatban letagadni igyekezett kiletét. Később azonban beismerte, hogy tényleg ő az országos hírű asszony.

Munkatársunk kérdésére elmondotta, hogy a majdnem egy éves szakadatlan izgalom teljesen kimerítette erejét s annyira megviselte, hogy az orvosok tanácsára a tengerpartra jött, hogy egészségi állapotát helyreállíthassa. Panaszkodva emlegette, hogy legnagyobb óvatossággal

sága ellenére is felismerték mindenütt s alig tud a közönség kíváncsisága elől kitérni.

Haverda Mariska utiprogrammjából is elárult egyet-mást. Elbeszélte, hogy Fiuméből már ma este elutazik egyik közeli tenger melléki fürdőhelyre, ahol csak két napig marad. Onnan Olaszországba utazik, mert egyetlen vágya, hogy a kíváncsiak elől elrejtőzhessenek. Ha egészségi állapota helyre lesz állítva, akkor tanulni fog. Elhatározta ugyanis, hogy nyelvtudását kibővíti s Dante zengzetes nyelvét is el fogja sajátítani. Később ha már az emberek kíváncsisága csökkenni fog, Budapesten fog letelepedni.

Megemlékezett Jánossyról is, aki a múlt héten Fiumében járt. Jánossy ugyanis a szegény asszonyt mindenütt halálra keresi és kijelentette, hogy addig nem nyugszik, amíg Haverda Mariskát agyon nem lövi. A szép Mariska tehát menekül veszedelmes üldözöje elől, aki már Fiumében és vidékén is járt, hogy tartózkodási helyét kifürkészhesse s halálos fenyegetését beválthassa.

— **A rappresentanza ülése.** A városi képviselőtestület péntek esti ülésén a polgármester jelentést tett a husz milliós kölcsön ügyének legújabb fejleményeiről.

Azután a városi ügyész közli, hogy a Smith és Meynier papírgyár által a város ellen birtokháborítás miatt indított per a városra kedvező elintéztést nyert.

A podeszta válaszol Pus városatyának egyik múlt ülésen a vasuti kocsinak az olajgyár mellett történt kirakása miatt tett interpellációjára. Pus a választ tudomásul veszi.

Pus azután kérdi, hogy Drenován mikor fognak újból misézni. A podeszta megnyugtató választ ad.

Stupicich városatyá interpellál ezután és azt állítja, hogy a Servizi Publici felületessége miatt a Scogliettón már hónapok óta négy villamos kocsit veszteség s az utcai gyermekek garázdálkodásainak vannak kitéve. A vásott gyermekek ugyanis kövekkel dobálják meg és teljesen megrongálják a drága pénzen vásárolt villamos kocsikat. Azután az utazó kereskedők megrendszabálózása iránt nyújt be interpellációt.

Az első interpellációra a podeszta felvilágosítást ad válaszul, hogy most épül az új villamos szin, amelyben az összes kocsik el fognak férni. Az utazó kereskedők ügyét pedig tanulmányozni fogja.

Mindezek után áttérnek a községi és alközségi választási bizottságok megválasztására.

A podeszta indítványozza, hogy a község választási bizottságának elnökévé Baccich Iciliót, az alközségek választási bizottságának elnökévé pedig Ossoinak Jánost válasszák meg. A rappresentanza az indítványt elfogadja és a két bizottság többi tagjainak a kinevezését a podesztára bizza.

Több kisebb jelentőségű ügy elintézése után jóváhagyják a városi közszolgálatok 1909. évi zárszámadását.

Végül a gázgyár szerződését vették tárgyalás alá és hosszas vita után elfogadják Stupicich javaslatával szemben a városi tanácsnak a gázgyár szerződésének meghosszabbítására vonatkozó előterjesztését.

Az ülés ezzel véget ért.

— **Óh, az az olló!** „A Tengerpart” 1909 március 31-iki számában, tehát éppen egy évvel ezelőtt „Holttest a sinek mentén” cím alatt a következő hírünk látott napvilágot:

„Holttest a sinek mentén. Tegnapelőtt reggel 2 óra tájban egy tehervonat, mely Lics állomásról jött Plasse felé, a két állomás között fekvő Slobin falu mellett robogott, mikor a mozdonyvezető észrevette, hogy a vágányok mentén egy emberi holttest fekszik. Megállította

a vonatot s értesítette a fölfedezésről a közeli űrház őrét, ki a szerencsétlen emberben felismerte Starcevic Máté 27 éves licsi kereskedőt. A szerencsétlen embernek a testét valamelyik arra haladó vonat roncsolta szét. Hogy öngyilkosság, baleset vagy gyilkosság forog-e fenn, azt a vizsgálat lesz hivatva kideríteni. Egyesek állítása szerint a kereskedő igen ideges ember volt. Más kihallgatott tanúk vallomása szerint Starcevic az előző estén egy slobini korcsmában ivott s így a vágányok mellett haladva könnyen a sinekre bukhatott. Holttestét Slobin faluba vitték. A szerencsétlen kereskedő a közeli husvétii ünnepekben akarta feleségül venni egy fiumei fakereskedő leányát.”

Most ezt a hírünket több mint tizenkettőfél hónap után az *Il Popolo* egy „mókás” munkatársa szóról-szóra lefordítva leköszölte lapja péntek reggeli számában, dacára annak, hogy az eset az illető lapban is részletesen meg volt írva egy évvel ezelőtt. Az olasz hírlapíró kurta memóriájának azonban további konzekvenciái is voltak. A Kristóffy-Justh-Kossuth-Andrássy-Khuen-Liszapárti lap, a „hol is van az a szubvenció?” elvi álláspontján álló Fiumei Estilap rávetette szemét a Popolo hírére és jó „Torontál”-i szokás szerint kiollózta és leköszölte szombati számában, Slobin faluval, Starcevic Mátéval és a husvétkor tartandó lakodalommal együtt. A „Magyar Tudósító” fiumei tudósítója se volt erre rest. Fogait és az Adria titkárságának ollóit csattogtatva „huj! huj!” csatakiáltással rávetette magát a sinek mentén fekvő holttestre az az Fiume Estilapra (— mindegy akár így, akár úgy nevezzük a lapot —) és vágta, vágta a rémhirt, hogy beküldje a pesti lapoknak. Így azután a felrészített egy éves hír néhány fővárosi lap tegnapi, vasárnap számába is belekerült, kellőképpen gyarapítva a sorok szerint fizetett tudósító érdemeit és március havi számláját.

Nehogy tehát a lavina tovább nőjön, meg kell írunk az esetet, mert különben holnap átveszik a hírt a bécsi lapok, a jó öreg *Presse*-ből lefordítja a trieszti *Piccolo* a rémes históriát, a *Piccolo*-ból pedig ismét visszakérül Fiuméba a sinek mentén fekvő félhivatalos holttestbe, a Popoloba és az Adria titkárságába „A Tengerpart” egy év előtti híre. Vagy nem?

— **Házasság.** Hajnal Dávid dr. a felsőkereskedelmi iskola tanára szombaton tartotta meg esküvőjét Nyárádi Mariskával Fiumében. Esküvő után a fiatal pár nászutra indult.

Hajcsi Barna, helybeli máv. fűtőházi főnök eljegyezte Gotthardi Lea kisasszonyt, pecsinei Cosulich Antal lovag bájos sógornőjét.

— **Öngyilkossági kísérlet.** Pénteken éjjel kevéssel éjfél előtt a Riva dei bodoli környékén revolver lövés zajára lettek figyelmesek az arra járók. A hang irányába futottak s csakhamar megtalálták az életunt, aki revolverből bal lágyékába röpített golyót. A telefonon odahívott mentők az öngyilkost a kórházba szállították, ahol megállapították, hogy állapota súlyos, aggodalomra ok azonban nincs. Az életunt kihallgatás közben sajnálatának adott kifejezést, hogy szegénysége miatt nem vásárolhatott jobb revolvért, mert bizalmas természetű ügyei miatt meg akart válni az életétől.

— **Tiltott visszatérésért.** Furlan Mátyás plusnai napszámot a rendőrség már több ízben kitiltotta a város területéről. Furlan azonban a kitiltás ellenére is gyakran visszatért a városba. A detektívek azonban tegnap felismerték s a rendőrségre kísérték, ahol letartóztatták. A rendőrbíróság ma tiltott visszatérésért Furlant tizenöt napi elzárásra ítélte. A büntetés kitöltése után hazatoloncolják.

— **Életunt kéjű.** Sobotta Antonia negyvenéves fiumei illetőségű kéjű tegnap éjjel kevéssel éjfél előtt Via Grigioni négy szám alatti lakásán öngyilkossági kísérletet követett el. Zsebkésével ugyanis felvágta bal kezének

csuklóján az ereket. Kiáltozásaira a lakók szobájába siettek s az első segítség nyújtása után a mentőket hívták, akik Sobotta Antoniat a kórházba szállították. Az orvosok megállapították, hogy Sobotta Antonia sérülése súlyosabb s gyógyulása hosszabb időt vesz igénybe. A rendőrség az öngyilkos jelöltet kihallgatta. Bevallotta, hogy életuntsága miatt akart a halálba menekülni.

— **Kirándulások Cirkvenicába- és Noviba.** A Magyar-Horvát tengeri gőzhajózási társaság tudomásul adja, hogy a tegnapi nappal a belépő nyári időszak tartamára, a Cirkvenica és Noviba közlekedő termes-gőzhajók menetrendje lépett életbe, minek következtében a közönség ezen járatokat tengeri kirándulásokul használhatja. A gőzös vasár- és ünnepnapokon Fiuméből d. e. 8.45-kor fog indulni Cirkvenicáig és d. u. 2.30-kor Novig; visszajövet délben 12-kor Cirkvenicából és d. u. 6-kor Noviból; érkezés Fiuméba este 8.15-kor. Vasár- és ünnepnapokon külön kiránduló jegyeket (az oda és visszautazásra) bocsátanak ki, azon napra való érvényességgel, személyenként egy korona ötven fillér leszállított áron.

— **Kereskedelmi felolvasások.** A budapesti kereskedelmi muzeumban az export- és importkereskedelemre vonatkozó már előre jelzett felolvasásokat március 21., 23. és 30-án tartják meg, még pedig a következő sorrendben:

március 21-én: Kovács Gyula dr. igazgató és Szende Gyula a Molnár, Gergely és Szende kiviteli és behozatali cég beltagja; március 23-án Bálint Imre aligazgató és Kemény Ödön az „Adria” titkára és március 30-án: Trautmann Henrik tanár és Greiner Béla a kereskedelmi muzeum shanghai-i levelezője.

Az előadás mind a három napon pont fél hét órakor kezdődik.

— **Mérnök és építész egyesület Fiumében.** Megirtuk már, hogy néhány fiumei mérnök kezdeményezésére az itteni mérnökök és építész egyesületet óhajtanak alakítani s ezt az intézményt a budapesti magyar mérnök és építész egyesület vedősége alá kívánják helyezni. Ebben az ügyben eddig folytatott tárgyalások eredményeképpen a magyar mérnök és építész egyesület Fiuméba küldte titkárát Méhely Kálmán gépészmérnököt, ki a fiumei kart az Európa szálló első emeleti szalonjában ma este 8 $\frac{1}{2}$ órakor tartandó előértekezletre hívta össze. Az előértekezleten — mint értesülünk — Fiume egész technikus világa jelen lesz és a részletek megállapítására bizottságot alakít. Az egyesület — valószínűleg — mint a magyar mérnök és építész egyesület budapesti központjának itteni fiókjá fog megalakulni, a magyar vidéki gócpontok mintájára.

— **A szépség.** Minden hölgynek legfőbb vágya, hogy szép legyen s hogy ezen célját elérhesse, mindenféle dolgokkal kenegeti arcát. A legtöbb esetben saját kárára teszi ezt, mert nemcsak, hogy szép nem lesz, hanem sok esetben tönkre teszi arcborát úgy hogy igen hosszú idő kell ahhoz, míg ismét helyrehozza. Köztudomásu, hogy biztos és ártalmatlan szer az arc szépítésére és a szépség megőrzésére a Földes-féle Margit crème. Ez a világhírű szépitőszert már 4—5 napi használat után teljesen átalakítja az arc bőrét, eltünteti a szeplőket, májfoltokat, kiütéseket, bőrtakát, miteszert. Az arc ideális szép, üde és ifju lesz. Ára: kis tégely 1 korona, nagy tégely 2 korona minden gyógyszertárban és drogeriában. Postán küldi: Gutori Földes Kelemen gyógyszerész, Arad.

— **A kikötőből.** A kikötőbe részben a tegnapi és részben a mai napon a következő hajók érkeztek: „Fausto Cosulich” osztrák gőzös Triesztből üresen; „Electra” osztrák gőzös Alexandriából üresen; „Clara Canus” osztrák gőzös Triesztből üresen.

Távirat-◀▶ Telefon

Viharos képviselőházi ülés.

Khuen megsebesült.

BUDAPEST, márc. 21. A képviselőház ma délelőtt Gál Sándor elnöklésével ülést tartott. Az ülés megnyitása után az elnök felolvastatja a képviselőházat elnapoló királyi kéziratot, majd elrendeli, hogy a képviselőházat

1910. III/22

összehívó új legfelsőbb kéziratot olvassák fel. A felolvasás után jelenti az elnök, hogy a király képviselőjében József Ágost főherceg fogja holnap, kedden az országgyűlést ünnepiesen berekeszteni és feloszlatni.

A függetlenségi párt nevében erre Batthyány Tivadar gróf emelkedik szólásra s a Héderváry kormányt törvénytelennek és alkotmányellenesnek nyilvánítja s figyelmezteti a kormányt, hogyha a választások után összeülő új képviselőház azonnal meg nem valósítja a választói törvényt, akkor a kabinet itt olyan ellenzékre fog találni, amely lehetetlenné fog tenni minden komoly munkát. Felszólítja Héderváryt, hogy tiszta választást csináljon s ne ismétlje meg az iglói terrorizmust. Batthyány ezután határozati javaslatot terjeszt elő, amelyben a függetlenségi párt tiltakozik a törvénytelen s exlexben történt házfelosztás ellen és a felosztást alkotmányellenesnek minősíti.

Rakovszky István csatlakozik Batthyány határozati javaslatához, mire

Khuen-Héderváry Károly gróf miniszterelnök jelentkezik szólásra. Amint a miniszterelnök feláll, hirtelen nagy zaj, láрма és kavargás keletkezik, úgy hogy a gróf nem tud beszélni. A Justh párt padsoraiból egyszerre tintatartókat és könyveket kezdenek dobálni a miniszterelnök felé. Egy könyv Héderváry homlokát találta el. A dobás olyan szerencsétlenül történt, hogy Khuen gróf a homlokán könnyebb sérülést szenvedett s homlokát csakhamar elborította a vér.

A miniszterek közül Serényi Béla gróf földművelésügyi miniszter sebesült meg, akit egy könyv szintén a homlokán sértett meg.

Az elnök az óriási zajt és lármát nem képes lecsillapítani, mire az ülést felfüggeszti. Az ülés felfüggesztése után a képviselők izgatottan rohannak a folyosóra, ahol szenvedelmes hangon tárgyalják az ülésterem eseményeit.

Gál Sándor az izgalom lecsillapultával újból megnyitja az ülést. A miniszterelnök azonban most sem tud beszélni a mind megújuló óriási láрма miatt, mire az elnök újból a felfüggesztéshez nyúl.

Khuen gróf a Ház elnökénél.

BUDAPEST márc. 21. Khuen-Héderváry Károly gróf miniszterelnök tegnap, vasárnap délelőtt hosszasan tanácskozott Gál Sándorral, a képviselőház elnökével.

A Justh párt szónoka.

BUDAPEST, márc. 21. A Justh párt tegnap elhatározta, hogy a párt álláspontját a hétfői ülésen Batthyány Tivadar gróf fogja kifejteni.

Kossuthék, Justhék nem mennek a Várba.

BUDAPEST, márc. 21. A két függetlenségi párt tegnap vasárnap elhatározta, hogy az országgyűlés holnapi ünnepies felosztásánál nem jelenik meg a Várban.

A Kossuth párt manifesztuma.

BUDAPEST, márc. 21. A Kossuth párt mai értekezletén elhatározta, hogy az ex-lexben történt házfelosztás törvénytelenége miatt jogorvoslatért a nemzethez fordul s manifesztumot intéz az országhoz.

Kossuth halálának évfordulója.

BUDAPEST, márc. 21. A két függetlenségi párt Kossuth Lajos halálának évfordulója alkalmából testületileg vonult ki a temetőbe Kossuth mauzoleumához. A párt tagjai este résztvettek az ünnepi lakomán. A Kossuth párt részéről Jankovich Marcell, a Justh párt részé-

ről pedig Mérey Lajos voltak az ünnepi szónokok.

Vasuti szerencsétlenség a fővárosban.

BUDAPEST, márc. 21. A nyugati pályaudvaron ma reggel vasuti szerencsétlenség történt. Egy befutó személyvonat ugyanis közvetlenül a bejárat előtt kisiklott. A kisiklás oly szerencsétlenül történt, hogy egy utas a baleset miatt életét veszítette, többen pedig megsebesültek.

A szerb király Budapesten.

BUDAPEST, márc. 21. Péter szerb király ma reggel Szentpétervár felé vezető útjában Budapestre érkezett s csakhamar folytatta útját.

A meghülés

az az ajtó, a mely a komoly betegségeket bebocsátja, de a Scott-féle csukamájolaj Emulsió becsukja az ajtót, még mielőtt a betegség oda beférközhetne.

A SCOTT-féle EMULSIÓ

Az Emulsió vásárlásánál a SCOTT-féle módosított védjegyét — a halászt — kérjük figyelembe venni.

tisztaságával, emészthetőségével és gyógyító erejével nagy hírnévre tett szert.

Orvosok, szülész-nők, szülők és betegek ajánlják mindennemű torok- és mellbajoknál mint az egészség megbízható támaszát.

Egy eredeti üveg ára 2 K. 50 fill.

Kapható minden gyógyszerárban.

34 éves tisztességes özvegyasszony magányos magyar öreg urhoz vagy öreg házaspárhoz

házzövetőnőül

ajánlkozik. Czim a kiadóhivatalban.

BAUER GRÜNWALD A magyarok OTTHONA
GRAND HOTEL D'ITALIE

VELENCÉ-BEN
Elsőrendű szálló. - Lift. - Kitűnő konyha.

Köszönetnyilvánítás.

Blau Hilda úgy a maga, mint hozzátartozói nevében mélyen átértett köszönetet mond mindazoknak, akik felejthetetlen férje

BLAU HENRIK

emlékét megtisztelték és koszoruk küldésével, részvétük nyilvánításával, a temetésen való megjelenésükkel, avagy más formában adtak részvétüknek kifejezést,

Fiume, 1910. március 19.

Magyar Vendéglő

Fiume, Riva Szápáry, az Adria palota mellett. Magyar étterem. Kizárólag magyar konyha. Közvetlen termelőktől beszerelt magyar borkok. Kitűnő villás reggeli.

Mérsékelt árak.

Az átutazó és a helybeli magyarság találkozó helye. Elegáns vendégszobák tengeri kilátással kaphatók.

Tulajdonos:

LIBERMANN IZSÓ

Telef. 11-49

FIGYELEM!

A közeledő

husvétii ünnepekre

PRÁGAI és MAGYAR SONKÁK

legelőnyösebben beszerezhetők

Szathmáry György

hentesnél FIUME Vicolo Germania 1.

Telef. 9-87.

Telef. 9-87.

Fiókküzet: Közp. vásárcsarnok

17. sz. fülke.

Telef. 11-72.

Gyakorlott magyar-német

levelezőt

keres budapesti malom. Ajánlkozók, kik nyelvismere:ekkel birnak, főleg pedig az olasz és szerb-horvát levelezésben jártasak, előnyben részesülnek. Ajánlatok Budapest, főposta-fiók 177 címre küldendők.

Német kisasszony

3 éves bizonyítvánnyal, járatos gyermek-ápolásban és azok foglalkoztatásában; varni is tud, állást keres. Cim: Wolf Berta Wien, XIX., Seilrecker-gasse 41.

VARIETÉ ORIENTALE
Fiume, Via Lavatoio
(Uj Kucich-ház)

Tíz kiváló művészi erőből
összeállított műsor.
Elsőrendű magyar énekesnők.
Kezdet: 9 órakor. Belépti díj 1 korona.
Tulajdonos: Pesaro Vittorio.

Szőlősgazdák!

Homokon és kötött földön.
Aki borait mindenkor
jó áron és hamar akarja
eladni, ültessen Dela-
ware szőlőt szántóföl-
dekre is, és ha a hiányzó
tőkét ezzel pótolja, az
ilyen vegyes bor oly fin-
om lesz, hogy drágán
és hamar elkel.

Ezt bizonyítjuk, kik már termeljük
és bizonyítják a nagy borkereskedők, a
kik 60-80 koronáért is megveszik hektó-
ját, ha százezer hold ilyen teremne is.
Permetezés nélkül a mult évben is pere-
nosporától mentes nagy termést adott
(holdanként 35 hektó).
Vesszőről ÁRJEGYZEK ingyen és bérmentve.
NAGY GÁBOR szőlőnagybirtokos KOLY Biharm.
Pósta, távirda és távbeszélő állomás.
Levelezés magyar, román, horvát, szerb és német nyelven.

A husvéti ünnepekre 10.000 pár cipő

érkezett különböző árban.
Meghivom a. n. é. közön-
séget raktáram megtekintésére.
Nincs vételkényszer.

Tisztelettel
WALDMANN N.
Corso Marac-ház.

Fiume első, legnagyobb és
legjobb hírnevű óraüzlete

Alapított 1880. Alapított 1880.

Nattich Henrik - Fiume (CORSO)
CHRONOMÉTER ÉS MŰÖRÁS.

Különlegességi raktár valódi genfi és Glas-
hütte-féle gyártmányu elsőrendű órákban
és chronométerekben.

Olcsó hus!

A Vicolo Germania I. sz. alatt, valamint
a régi vásárcsarnok 24-26 számú reke-
szében naponta friss marha, borju és
disznóhus a legkiválóbb minőségben mé-
retik ki.

Magyar tulajdonos! Magyar kiszolgálás!

„DE LA VILLE“
SZÁLLODA, KÁVÉHÁZ ÉS ÉTTEREM
FIUME, DEÁK-KORZÓ.

— A magyarság találkozó helye. —
Az étteremben délelőtt 9 órától izletes
villásreggeli olcsó áron.
A kávéházban esténként KOVÁCS JÓZSEF
jó hírnevű kaposvári cigányzenekara hang-
versenyez.
Minden vasárnap d. u. 4-6 uzsonnázene.
TULAJDONOS:
ifjú BUDAI KÁROLY

Hungária-szálló étterme
Fiume Deák Korzó.
Kitűnő magyar konyha. Kifogástalan italok!
Olcsó havi előfizetés.
Aszfaltírozott s teljesen újjáépített
tekepálya.

STOICOVICH E. Mayerhofer Lipót (Marco della Motta cég utóda)
nagy butorraktára
: „APOLLÓ“ vendéglője : Fiume, Via Lod. Kossuth 12-15. sz. - Telefon 443. sz.

FIUME, DEÁK KORZÓ 20. sz.
(a pályaudvarral szemben).

Elsőrendű magyar borok.
Kőbányai polgári sör.
Kizárólag magyar konyha.
Havi előfizetések elfogad-
tatnak.
Magyar gazda. - - - -
- - - - Magyar kiszolgálás.

Nagy választék elsőrendű gyárakban készített legmodernebb
díszbutorokban, vas- és rézbutorokban, mérsékelt áron.
Villák, szállók számára rendelések elfogadtatnak, ugy-
szintén asztalos és kárpitos munkák is elvállaltatnak.
Modern
hálószobák és ebédlő divánok
eladók
Garami József
kárpitos mesternél Corsia Deák 26

VELENCE PENSION INTERNATIONAL.
Családi szálló és penzio 2 peronyire a Márkus-
tértől. — Villanyvilágítás — Fürdő.
Telefon 1386.
Teljes penzio 7 lirától. - Szobák 2 1/2
lirától feljebb.
Elismert jó konyha. Az egész éven át nyitva.
A magyar vendégek részére jár
„A TENGERPART“.

Hotel penzió JOLANDA
VELENCE

Legolcsóbb, legszebb fekvésű szálló RIVA degli
: SCHIAVONI, 200 lépésnyire a MÁRK-tértől. :
Modern kényelem. - - - Villanyvilágítás
Kitűnő konyha. - - Szobák 3 lirától feljebb.
: : Penzió 8 lirától feljebb. : :

Gilliam G. - Fiume
Via Alessandrina 4.
Raktár az Adria palotában. Interurb telefon 990.
Akar Ön kitűnő zamatu kávét?
Rérjen mintát a Gilliam-féle Melange-keverékből.

Naponta friss pörkölés. : Kivánatra mindenkinek
egy csésze erős zamatu fekete kávé díjtalanul
áll rendelkezésére. : Naponta frissen érkezett
styriai Poulard, vad, Bialuga-, Orsovai- és Elbe-
caviár, valamint esténként meleg prágai sódar.
: : Füstölt Rajnai Lazac. : :

UJDONSAG!
I. fiumei fényképészeti műintézet
Via del Pino 8. (a Giardino pubblico közelében).
Naponta este 8 óráig (előzetes értesítés esetén később
is) felvételek villanyvilágítással.
Csakis művészi kivitelű fényképek szállíttatnak.

Varieté Hotel Susák
Esténként elsőrendű művészi erők fellépte.
Minden hó 1-én és 15-én új műsor.
Belépti díj 1 kor. - Kezdeté 9 órakor.